

Innspill kommunedelplan for kultur, idrett og friluftsliv 2023 - 2035

Alver idrettsråd

Organisasjonsledd i
NORGES
IDRETTSFORBUND

Innledning

Alver idrettsråd representerer i underkant av 40 idrettslag og i underkant av 9000 medlemskap. Styret i Alver idrettsråd ønsker å gi innspill til nevnte kommunedelplan innen vårt fagfelt idrett. Idrettsrådet vil også gi noen kommentarer på Handlingsprogrammet 2+2 årlig rullering, som er viktig på kort og mellomlang sikt.

Alver idrettsråd vil gi uttrykk for at det er et viktig arbeid Alver kommune har startet. Idrettsrådet håper og setter vår lit til at kommunen vil ta innspill til etterretning slik at Alver kommune i 2035 kan se tilbake på 12 gode år innen idrettsfeltet. Det er mange felt innen idrett som trenger å ha et større fokus de neste 12 årene. Idrettsrådet skjønner at å bygge en ny kommune sammensatt av tre ulike kommuner, ikke er en lett oppgave. Hvis alle gode krefter trekker i samme retning gjennom de neste 12 årene, er vi rimelig sikker på at fremtiden innen idrett ser lys ut.

Deler av FN sine bærekraftsmål og nasjonale forventninger danner utgangspunkt for kommunens plan.

God helse; mange faktorer påvirker helsen. Arv, miljø, tobakk, alkohol og inaktivitet er velkjente faktorer. Organisert og egenorganisert idrett allerede fra barndommen vil kunne være viktige faktorer i den enkeltes helse. Innen organisert idrett vil også den enkelte lære seg å omgås andre og lære å ta hensyn til andre. Viktige faktorer også i den voksnes verden.

Likestilling mellom kjønna

Idrett skal være kjønnsnøytralt og alle skal ha likeverdige tilbud. Det ser ut til at idretten fortsatt har en vei å gå, men det jobbes aktivt med saken. Store fremskritt er også tatt de siste årene.

Mindre ulikskap

Idrett er en arena som ikke skal skille på kjønn, religion, rase eller forutsetninger. Alle skal ha tilbud tilpasset sin situasjon. Stadig flere idrettslag, også i Alver tar dette på største alvor og gir tilpasset trening og konkurranse.

Skape et trygt samfunn for alle

Det er vanskelig å se for seg et lokalsamfunn uten idrettstilbud. Idrettsanlegg skal selvsagt være et trygt sted å oppholde seg. Dessverre avdekker media fra tid til annen at idrettsledere blir dømt for overgrep. Det er trist og selv om det er få saker, er hvert enkelt tilfelle ett for mye. Foreldre skal være trygge på at å sende sine barn og ungdommer til trening og konkurranse skal være trygg på at overgrep ikke skjer.

Kunnskapsgrunnlaget - Idrettsindeksen - Telemarksforskning

For å trekke sikre konklusjoner, må vi ha sikre grunndata. Idrettsregistreringen som gjøres hvert år gir gode data for videre forskning.

Alver kommune har generelt lav deltaking innen barneidretten 6 - 12 åringer. Idrettsrådet påpeker at det sannsynligvis er store geografiske forskjeller innen kommunen. Idrettsrådet ber derfor administrasjonen om å finne ut mer om eventuelle geografiske forskjeller og gi innspill på hvilke tiltak kommunen tenker å gjøre for å bedre situasjonen i fremtiden. Mangler de yngste tilbud på grunn av manglende egnede anlegg? Har vi nok egnede anlegg i alle deler av kommunen? De yngste er avhengig av gode anlegg i sitt nærmiljø.

Hvorfor er golf og fotball to idrettsgrener som er over gjennomsnittet populære i Alver opp mot landsgjennomsnittet? Idrettsrådet er av den oppfatning at gode lett tilgjengelige idrettsanlegg gir økt aktivitet. Alver kommune har forholdsvis mange gode lett tilgjengelige kunstgressbaner. I tillegg har Alver en av Norges beste golfbaner på Fløksand. Golf fikk en stor tilstrømning av nye medlemmer under pandemien og spesielt gledelig at mange unge og lokale innbyggere valgte å bli medlem i Meland golfklubb.

Telemarksforskning påpeker at Alver ligger langt under landsgjennomsnittet innen gymnastikk, turn, annen ballspport og svømming. Idrettsrådet mener funnene er helt i tråd med hva en kunne forvente.

Svømming mener idrettsrådet bør sees på som en delt oppgave:

- 1) svømmeopplæring som kommunen har ansvar for gjennom skolen. Kommunen har tilgang til flere mindre svømmeanlegg rundt om i lokalsamfunnene. Idrettsrådet er av den oppfatning at det vil være svært uheldig for både skoleelever og lokalsamfunn at all svømmeundervisning skal foregå sentralt i Knarvik. Konsekvensen vil være betydelig økt trafikk fra distriktene og inn mot Knarvik. Vi tenker at det i tillegg vil bli en meget kostbar løsning for kommunen.
- 2) Svømming som idrettsgren. I Alver kommune finnes det en svømmeklubb og den er selvsagt plassert hvor basseng er tilgjengelig - Radøyhallen. Om svømmeklubben har kapasitet til å ta imot nye medlemmer er vi litt usikker på. Idrettsrådet er selvsagt kjent med at bygges det idrettsanlegg, vil etterspørselen etter tilgang øke. I så måte kan nytt svømmeanlegg sentralt i Knarvik medføre økt interesse for svømming og stup som idrett, men idrettsrådet er mye mer bekymret for manglende hallkapasitet i kommunen. I tillegg er svømmeanlegg utrolig kostbart å bygge og ikke minst kostbart å drifte. Vil i så fall et nytt svømmeanlegg skyve andre idrettsanlegg ut av listen? Og vil drift av allerede eksisterende idrettsanlegg bli enda dårligere vedlikeholdt på grunn av store driftsutgifter til svømmeanlegg?

Idrettsrådet er opptatt av at alle skal ha gode forutsetninger for å drive med idrett. Til det kreves mange og varierte anlegg. Innendørs ballidretter mangler treningsmuligheter og løses kun ved hjelp av nye idrettshaller. Idrettsrådet er også godt kjent med at gamle Lindås kommune og nå Alver kommune har brukt millioner av kroner på utredning av ny og sårt tiltrengt idrettshall på

Eikanger. Idrettsrådet er av den oppfatning at tiden er overmoden for å få på plass en idrettshall i den del av kommunen.

Kampsport hvor Alver kommune tradisjonelt har prestert på høyt nasjonalt og internasjonalt nivå, mangler totalt egnede treningslokaliteter. Idrettsrådet er av den oppfatning at kommunen må så raskt som mulig finne areal til et eget senter for kampsport, da fortrinnsvis i nær kontakt med det øvrige idrettsmiljøet i Alver kommune.

Motorsport kommer også dårlig ut på statistikken. Mange barn og unge som ikke finner seg tilrette i lagidretter kan ha stor glede av motorsport. Det er ikke så lett å plassere motorsportanlegg i tettbygd strøk. Eneste motorsportanlegg i Alver ligger ved Eldsfjellet i gamle Meland kommune. Barn og unge blir da bort i mot 100% avhengig av at foreldre eller andre ansvarlige har mulighet til å kjøre barn og unge til trening og konkurranse. Det kan være en stor utfordring for mange, spesielt for de med lang reisevei og for de med lav inntekt og uten tilgang til egen bil.

Vannsport er neste idrettsgren som blir nevnt der deltagelsen er under landsgjennomsnittet. Alver er omringet av vann, så forholdene for vannsport burde ligge godt til rette. Kommunen bør så raskt som mulig sikre tilkomst til sjø og vann slik at vannsportanlegg kan realiseres innen rimelig kort tid. Idrettsrådet er godt kjent med den enorme innsatsen noen ildsjeler har lagt ned i forbindelse med å få personer med spesielle behov involvert i vannsport. Ildsjeler som ikke ser noen utvikling vil på sikt miste interessen, det må kommunen sørge for ikke skjer med dette viktige tilbudet.

Idrettsrådet er positiv til at Alver kommune i planperioden i prinsippet vil legge til rette for at idrettslag og andre frivillige eller ideelle organisasjoner kan bygge idrettsanlegg på kommunal eiendom. Idrettsrådet mener det er en spennende tanke at Alver kommune i prinsippet er villig til å la idretten overta og drifte allerede eksisterende kommunale anlegg. Forutsetningen for at idretten skal kunne overta, videreutvikle og drifte store anlegg er selvsagt at det må medfølge betydelige økonomiske overføringer fra kommunen til idretten. Dagens ordning med at idrettslag får kompensert dugnadsinnsats mot å gjøre vakthold, drifts- og vedlikeholdsarbeid kan med fordel utprøves i en større skala.

Kunstfrossen skøytebane har vært vurdert i mange år. Det er ingen tvil om at å gå på skøyter er populært blant alle aldersgrupper. Det er heller ingen tvil om at en eventuell kunstfrossen skøytebane (uansett størrelse), bør være plassert i nærheten av skole, idrettsbygg og andre større bygg som kan dra nytte av det varme overskuddet som en slik bane vil produsere. Knarvik vil peke seg ut som et naturlig sted for en fremtidig skøytebane. Problemet er at det er mange idrettsanlegg som bør ligge sentralt i Knarvik. Hvilke anlegg skyves ut av planene om det bygges skøyteanlegg?

Idrettsrådet representerer den organiserte idretten, men vi påpeker gjerne at det bør i mye større grad også legges til rette for økt uorganisert aktivitet. Ofte krever uorganisert aktivitet mindre areal, men slike anlegg bør plasseres der folk ferdes.

Skole, kultur og idrett må sees i en sammenheng. Når det skal bygges nye skoler, må sambruk stå sentralt i planleggingen. Undervisningsrommene må kunne brukes av idretten og andre ideelle organisasjoner når undervisningen slutter rundt klokken 15.00. Å bygge skole uten samtidig bygge en idrettshall (så lenge det er stor mangel på hallkapasitet), vil være ekstremt uklokt og sannsynligvis mer kostbart på sikt.

Idrettsrådet ser med glede på kommunen sin offensive plan for fokus på rehabilitering, drifts og vedlikeholdsarbeid innen idrettsanlegg i planperioden. Idrettsrådets oppfatning er at disse oppgavene har blitt nedprioritert gjennom mange år. Å slurve/utsette nødvendig vedlikehold på alle typer anlegg, er den dyreste modellen vi kan tenke oss. Det har Alver kommune definitivt ikke råd til.

Avslutningsvis vil idrettsrådet gi sterkt uttrykk for vår bekymring omkring de økonomiske rammene som er presentert i økonomiplanen for planperioden. I 2021 og 2022 ble det bevilget 7,7 millioner kroner til idrett. I 2023 er summen satt ned til 6,7 millioner kroner. Det er skuffende og etter vår mening totalt ulogisk og uakseptabelt. Skal den største frivillige aktøren i kommunen ha gode forutsetninger for å lykkes å holde barn, ungdom og voksne i aktivitet over lengre tid, må det bevilges mer penger fra kommunen sin side. Helsegevinsten for den enkelte, for lokalsamfunnet og for samfunnet totalt vil være formidabel på kort og på lengre sikt.

Oppsummert

- 1) Idrettsrådet ser positivt på arbeidet som er nedlagt i Kommunedelplan for kultur, idrett og friluftsliv 2023 - 2035**
- 2) Idrettsrådet er bekymret for den lave deltagelsen i barneidretten (6-12 år). Vi tenker at kommunen sammen med idretten må se om det er store geografiske variasjoner innen kommunegrensene. Deretter gjøre konkrete tiltak for å få opp deltakelsen i de aktuelle områdene.**
- 3) Idrettsrådet er fornøyd med funnene fra Telemarksforskning som viser høyere oppslutning enn landsgjennomsnittet innen fotball og golf. Etter idrettsrådets mening, viser det at hvis det er lett tilgjengelige gode anlegg, blir oppslutningen stor.**
- 4) Idrettsrådet er bekymret for funnene i Telemarksforskning som sier at Alver har mindre oppslutning enn landsgjennomsnittet i mange store idretter som; andre ballidretter, svømming, gymnastikk og turn. Idrettsrådet tar det som et klart tegn på manglende kapasitet for hallidretter. Det må bygges flere idrettshaller og ny hall på Eikanger må prioriteres høyt. Kampsport arena sentralt i Knarvik må også prioriteres høyt.**
- 5) Idrettsrådet synes det er en spennende tanke å overføre selv store kommunale idrettsanlegg til idrettslag som daglig bruker anleggene. Forutsetningen er selvsagt at det medfører betydelig økonomisk kompensasjon til videreutvikling, drift og vedlikehold.**
- 6) Idrettsrådet er av den oppfatning at mange av de flotteste og mest veldrevne idrettsanleggene i kommunen i dag er i privat eie. Hvis private også i fremtiden**

skal kunne tilby flotte og godt vedlikeholdte anlegg, må kommunen i fremtiden gi store nok økonomiske tilskudd til drift og vedlikehold.

- 7) Idrettsrådet er godt fornøyd med at Alver kommune har støtteordninger som kan hjelpe barn og unge i familier med lav husholdningsinntekt. Viktig at alle har mulighet til å delta uavhengig av økonomisk situasjon.
- 8) Idrettsrådet mener at svømmetilbudet til kommunens innbyggere er dårlig. Likevel er idrettsrådet skeptisk til at bygging og ikke minst drift og vedlikehold av et stort svømmeanlegg ikke kommer til å gå utover bygging, drift og vedlikehold av andre idrettsanlegg.
- 9) Kunstfrossen skøytebane er også et eksempel på en investering som garantert vil gi mye positiv aktivitet, men beslaget sårt tiltrengt areal til andre idrettsanlegg sentralt i Knarvik.
- 10) Alver kommune eier og drifter i dag et stort idrettsanlegg i Knarvik. Idrettsrådet er av den oppfatning at det må snarest mulig lages en generalplan for området. Knarvik er i dag og vil i fremtiden fortsatt bli et idrettssenter i Alver kommune. Hvordan kan arealet rundt Knarvik stadion utnyttes best mulig? Hvordan kan idretten få tilbake areal som i utgangspunktet var tiltenkt idretten, men som i dag brukes av andre? Hvilke behov må løses først og hva kan vente? Hvordan kan Alver kommune, gjerne sammen med Vestland Fylkeskommune og idretten selv få på plass et moderne og fremtidsrettet idrettsanlegg? Vi tenker at tverrfaglig samarbeid er et viktig nøkkelord.
- 11) Private og offentlige bedrifter i Alver kommune vil som andre måtte konkurrere om de unges arbeidskraft i årene som kommer. Idrettsrådet er av den oppfatning at de unge med høy utdannelse vil i fremtiden se mer og mer på hvilke muligheter de selv og familien har til å delta aktivt i sin fritid når bosted skal avgjøres. Kommuner med gode tilbud innen kultur, idrett og friluftsliv vil bli den store vinneren med hensyn til arbeidskraft. Å prioritere gode idrettsanlegg vil i så måte gi både privat og offentlig sektor i Alver et konkurransefortrinn.

Med vennlig hilsen
Gina Blomberg (s)
Leder Alver idrettsråd